

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Fredrik Karlström

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 12

Begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens.

ÅLR 2022/2258

69 N1

Beslut

Landskapsregeringen konstaterar att lagstiftningspaketet inte omfattar Åland och att Ålands landskapsregering och finansministeriet överenskommer om utbyte av information om förvaltning, kontroll, revision och samordning av genomförandet av faciliteten till de delar som åländska myndigheter är ansvariga för genomförandet.

Landskapsregeringen föreslår ändringar enligt nedan i stycket om Ålands självstyrelse.

”Ålands självstyrelse

Åland intar en särställning i Finlands statsskick, vilket speciellt framgår av lagtingets rätt att stifta lagar. Ålands självstyrelse befästs av internationella utfästelser, framför allt av den så kallade Ålandsöverenskommelsen från 1921 mellan Finland och Sverige. Stiftandet av gällande grundlag innebar heller ingen ändring av Ålands ställning i Finlands statsskick (se RP 1/1998 s. 177, GrUB 10/1998 rd s. 32 och 33).

Enligt 18 § 1 mom. i självstyrelselagen har Åland enligt självstyrelselagen för Åland (1991/1144) lagstiftningsbehörighet i frågor om bland annat hälso- och sjukvård (punkt 12), undervisning och läroavtal (punkt 14), näringsverksamhet (punkt 22) och främjande av sysselsättningen (punkt 23). **På dessa områden antas lagstiftningen av Ålands lagting varvid** det första lagförslaget inte **tillämpas** på en åtgärd som vidtas i landskapet Åland och som ingår i Finlands återhämtnings- och resiliensplan och inte heller på ett stöd där en myndighet eller annan offentlig aktör verksam på Åland ansvarar för

beviljandet. Det är möjligt att på en riksmyndighet överföra de tillsyns- och granskningsuppgifter som krävs enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens genom en överenskommelseförordning enligt 32 § i självstyrelselagen.”

Landskapets behörighet

Enligt 18 § 1 mom. i självstyrelselagen har Åland lagstiftningsbehörighet i frågor om bland annat näringsverksamhet (punkt 22) och främjande av sysselsättningen punkt 23).

Målet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens är att främja unionens ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning genom att förbättra medlemsstaternas återhämtnings- och anpassningsförmåga samt att hantera effekterna av coronapandemin.

Propositionen innehåller den nationella regleringen av hur Finlands plan för återhämtning och resiliens ska genomföras i Finland. De åländska projekten i Finlands plan genomförs i enlighet med landskapslagstiftning.

Förslagets innehåll

Syftet med faciliteten för återhämtning och resiliens är att erbjuda medlemsstaterna ett betydande finansieringsstöd för offentliga investeringar och reformer och därigenom stöda återhämtningen för medlemsstaternas ekonomier och lindra de skadliga effekterna av COVID-krisen. Genom faciliteten är det möjligt för medlemsstaterna att ta sig an de ekonomiska och sociala utmaningar som ytterligare har förvärrats av COVID-pandemin. I förordningen om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens finns det bestämmelser om facilitetens tillämpningsområde och de sex pelare som faciliteten grundar sig på. Pelarna är a) grön omställning, b) digital omställning, c) smart och hållbar tillväxt för alla, inbegripet ekonomisk sammanhållning, sysselsättning, produktivitet, konkurrenskraft, forskning, utveckling och innovation, och en välfungerande inre marknad med starka små och medelstora företag, d) social och territoriell sammanhållning, e) hälsa samt ekonomisk, social och institutionell resiliens, inbegripet med målet att bland annat öka krisberedskapen och kapaciteten för krishantering och f) strategier för nästa generation, barn och ungdomar, såsom utbildning och kompetens.

I propositionen föreslås det att en lag om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens stiftas. Propositionen innehåller dessutom ett förslag till ändring av 2 § i lagen om Statskontoret samt ett förslag om temporär ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet. Lagen om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens kompletterar bestämmelserna i förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens och är nödvändig för genomförandet av Finlands plan för återhämtning och resiliens. Lagen innehåller bestämmelserna om de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av faciliteten för återhämtning och resiliens samt den rätt till uppgifter och inspektionsrätt som krävs för att sköta uppgifterna.

Lagen tillämpas inte på ärenden i vilka landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet i enlighet med (1144/1991) 18 § i självstyrelselagen för Åland. De rättsområden som ank-

nyter till de sex grundpelarna i tillämpningsbestämmelsen för artikel 3 i förordningen om unionens instrument för återhämtning och resiliens hör huvudsakligen under landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Även de i Finlands plan för återhämtning och resiliens ingående åtgärder som vidtas på Åland berör ärenden som hör under landskapets lagstiftningsbehörighet (hälso- och sjukvård, utbildning och näringsverksamhet). Lagen tillämpas därmed inte på genomförandet av sådana i Finlands plan för återhämtning och resiliens ingående projekt där landskapet Åland ansvarar för genomförandet och inte heller på stöd där en stödmyndighet verksam på Åland ansvarar för beviljandet. Det är möjligt att med en överenskommelseförordning i enlighet med 32 § i självstyrelselagen på en riksmyndighet överföra sådana tillsyns- och inspektionsuppgifter som landskapsförvaltningen ansvarar för och som krävs enligt återhämtnings- och resiliensförordningen.

Lagstiftningen avses träda i kraft den 1 maj 2022.
